

พระมหานพตล สีทอง. (2565). การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมตามทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นที่ปรึกษาโครงการงานคุณธรรมของพระสอนศีลธรรม. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน. อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สมบัติ คชสิทธิ์ รศ.ดร.กันต์ฤทัย คลังพหล

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการในการพัฒนารูปแบบ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นที่ปรึกษาโครงการงานคุณธรรม 2) พัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม ตามทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นที่ปรึกษาโครงการงานคุณธรรม และ 3) ศึกษา ผลการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมตามทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นที่ ปรึกษาโครงการงานคุณธรรมของพระสอนศีลธรรม การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาความต้องการในการ พัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม 2) การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม และ 3) การศึกษาผลการใช้รูปแบบ หลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสอนศีลธรรม จำนวน 10 รูป สังกัดสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม แบบประเมินสมรรถนะการเป็นที่ปรึกษาโครงการงานคุณธรรม แบบสอบถามความคิดเห็นที่มี ต่อรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม แบบสรุปการเรียนรู้ แบบบันทึกการสะท้อนคิด แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการในการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า พระสอนศีลธรรม ผู้บริหาร ครู และผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนาพระสอนศีลธรรมให้มีสมรรถนะการเป็นที่ปรึกษา โครงการงานคุณธรรม ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงควบคู่กับการให้คำปรึกษาผู้เรียนทำโครงการงานคุณธรรมในห้องเรียน 2) รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมตามทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นที่ปรึกษา โครงการงานคุณธรรมของพระสอนศีลธรรม มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) โครงสร้าง หลักสูตร (4) กระบวนการฝึกอบรม มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สร้างศรัทธา ขั้นที่ 2 พัฒนาปัญญา ขั้นที่ 3 ปฏิบัติการ ชี้นำ และขั้นที่ 4 สะท้อนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง (5) สื่อการฝึกอบรม และ (6) การวัดและประเมินผล ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.44) และ 3) ผลการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมตามทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะการเป็นที่ปรึกษาโครงการงานคุณธรรม พบว่า พระสอนศีลธรรมมีสมรรถนะการเป็นที่ปรึกษาโครงการ งานคุณธรรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = 0.31, $t = 21.84$) และมีความคิดเห็นต่อรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.52)

นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นเป็นการฝึกอบรมแบบ ผสมผสานระหว่างการฝึกอบรมแบบออนไลน์ และการปฏิบัติให้คำปรึกษาผู้เรียนทำโครงการงานคุณธรรมในห้องเรียน ควบคู่ไปด้วย โดยครูผู้สอนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านพระพุทธศาสนาหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านปัญญา พฤติกรรม คุณธรรม และความสุขในการเรียนรู้ได้

คำสำคัญ : รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง สมรรถนะการเป็นที่ปรึกษาโครงการงานคุณธรรม

Phramaha Noppadol Seethong. (2022). The Development of a Training Program Model Based on Transformative Learning Theory to Enhance Moral Project Advisory Competency of Moral Teaching Monks. Doctor of Philosophy (Curriculum and Instruction). Advisors: Assoc. Prof. Dr.Sombat Kotchasit, Assoc. Prof. Dr.Kanreutai Klangphahol

ABSTRACT

The objectives of this mixed-method research were 1) to study the need of a training program model development to enhance the moral project advisory competency of moral teaching monks, 2) to develop a training program model based on a transformative learning theory to enhance the moral project advisory competency of moral teaching monks, and 3) to study the implementation results of the developed training program model. The process of this research was divided into three phases: 1) studying the need of a training program model development, 2) developing a training program model, and 3) studying the implementation results of the developed training program model. Ten moral teaching monks at the Teaching Morality Office, Mahachulalongkornrajavidyalaya University were selected by purposive sampling. The research tools were the developed training program, the competent assessment forms for moral project advisors, questionnaires regarding the participants' attitudes towards the model, learning conclusion forms, reflection writing forms, and behavioral observation forms. The statistics used for quantitative data analysis were mean, standard deviation, t-tests for dependent samples, and qualitative data were analyzed by means of content analysis.

The results of the study were as follows. 1) In terms of the need of a training program model development, it was found that the moral teaching monks, administrators, teachers, and experts had the opinion that it was necessary to develop moral teaching monks' advisory competency to be moral project advisors. The developed training program model should include training workshops along with provision of advice for the learners to complete moral projects in their classroom. 2) The developed training program model comprised six components: (1) principle, (2) objective, (3) curriculum structure, (4) training process that consists of 4 steps, namely, (1) confidence building, (2) wisdom development, (3) coaching practice, and (4) reflection to change, (5) training materials, (6) evaluation and assessment. The overall assessment result of the quality of the training program model was at the most suitable level ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.44). And 3) the implementation results of the developed training program model revealed that the advisory competency in moral projects of the moral teaching monks was significantly higher after they had been trained at a significance level ($p < 0.05$) ($\bar{x} = 3.65$, S.D. = 0.31, $t = 21.84$), and the opinion of the moral teaching monks on the training program model was, overall, at the highest level ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.52).

Innovation derived from this research is a hybrid training program model, which includes online and onsite learning, the latter of which includes provision of advice for those who do moral projects. Teachers at both primary and secondary levels can use the developed model to organize Buddhist learning activities or learner development activities and empower students in a holistic way, including wisdom, behavioral, moral, and pleasure learning.

Keywords: Training Program Model, Transformative Learning, Moral Project Advisory Competency